

AZ ARANYHULLÁMTÓL A LOBOGÓ ÉPÜLETIG

Budapest XIII. kerületének Vízafogó részén, a Dagály Strandfürdő szomszédságában ma egy közel 50 ezer négyzetméteres, lelátókkal kibővített, korszerű uszodakomplexum áll. Az eredeti tervektől hosszú út vezetett a ma ismert állapotig.

Szöveg: MOLNÁR SZILVIA

Látványterv: ©NAPUR ARCHITECT

Épületfotó: BUJNOVSZKY TAMÁS

A ma látható építészeti forma eltér a négy évvel ezelőtt megismert látványtervi, aranyhullám néven ismert változattól. Az aranyhullámot a világbajnokság programját befogadni képes, 13 000 férőhelyes, 21 500 négyzetméteres épületnek tervezte meg az építész, aszimmetrikus lelátóval – ebből a fix lelátóhely 5000, az ideiglenes 8000 lelátóhelyet jelentett. Az épület csúcsmagassága a tervekben 50-52 méter volt, a Duna felől hármas hullám képét mutatta és 300 db helyiséget tartalmazott volna. Ennek az épületnek a megépítését azonban 2015-ben elvetették, mert funkcionális, biztonságtechnikai és médiaprogramjának területigénye nem felelt meg a szigorúbb olimpiai követelményeknek. Ez azt jelenti, hogy további 30 000 négyzetméter alapterülettel, még 150 db helyiségnek kellett volna helyet találni az épületben és az épület szomszédságában, vagyis a főépülethez kapcsolódó, de külön szárnyban. Mindezzel párhuzamosan az összes nézőszámot 15-20 000 főre kellett volna növelni. Ez a méretnövekedés megdupláztatta volna az aranyhullám tömegét, ami lehetetlen, hiszen a megkomponált épület erre nem adott lehetőséget, ezért áttervezték. Az olimpiai tervezési program következtében közel 50 000

Az aranyhullám néven ismertté vált első nyilvános látványtervek egyike.

négyzetméter (bruttó) alapterületű épületet alakítottak ki 450 db helyiséggel, ebből 23 000 négyzetmétert foglal el az ideiglenes lelátó és az alatta lévő terek. A korábbi aranyhullám aszimmetrikus lelátórendszerét szimmetrikusra kellett változtatni és a létesítmény alaprajzát 90 fokkal el kellett forgatni. Ez az elforgatott megoldás tette lehetővé az ideiglenes lelátók biztonságos, kétoldali megépíthetőségét, oldalanként 4500-7000 férőhellyel. Így 6000 főre növekedett az alapépület program szerinti (ideiglenes lelátók nélküli) befogadó képessége.

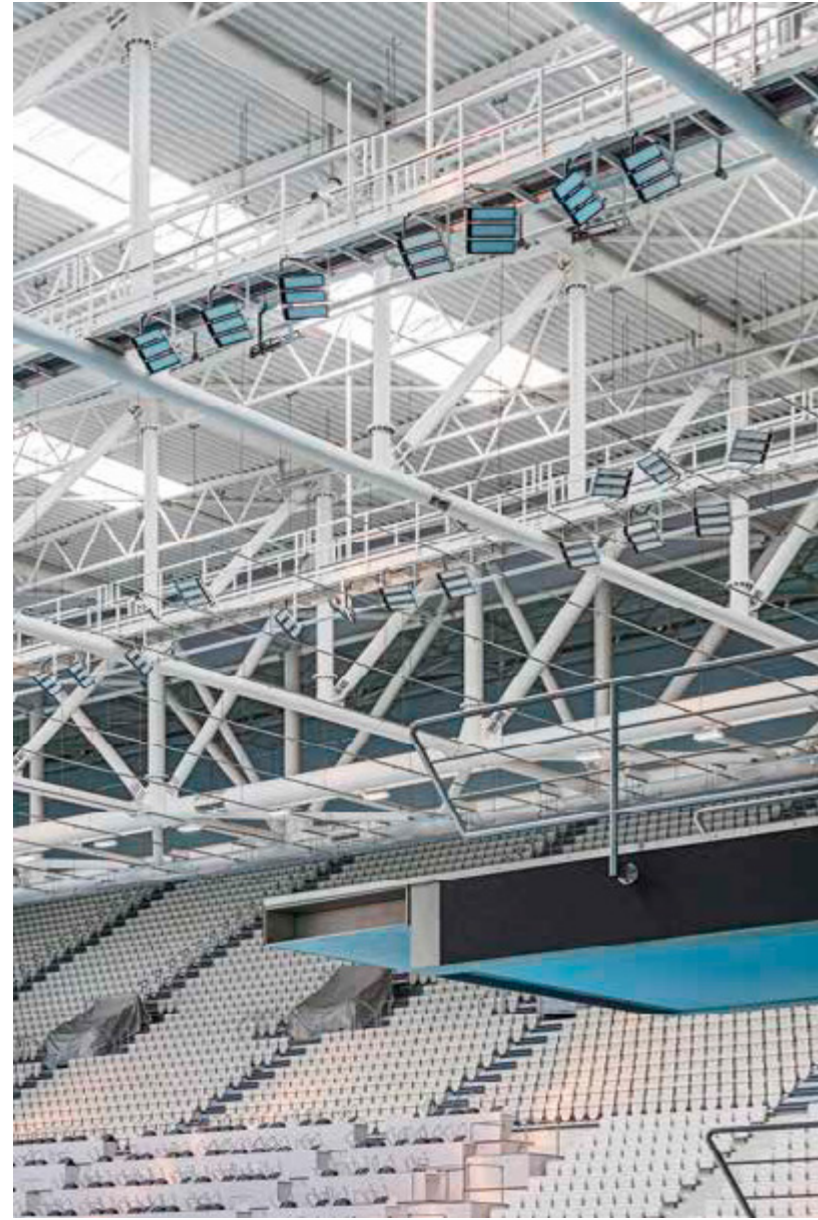
Az olimpiai biztonsági követelmények értelmében három, forgalmilag hermetikusan elkülönülő szintre tagolódtott az új épület. A terepszinten a szerviz- és kiszolgáló szelvényzet, az első szinten az uszodahasználók, míg a második emeleten a nézőtéri nagyközönség terei kaptak helyet. Ez egy 360 fokban körüljárható telepítést eredményezett, a korábbi 180 fokban megközelíthető aranyhullámmal szemben. Az épület magassága a korábbi 50-52 méteres magasságról 44 méter magasságra csökkent. A talajvíz nem tette lehetővé, hogy a szervizfunkciókat föld-

be süllyesszék – ez 5 méterrel megnövelte az új épület magasságát. Egy világeseeményt befogadó uszoda átlagos magassága ugyanis 35 méter, esetünkben ez a szám 39 méter, és ehhez jön még a hely adottságából fakadó plusz 5 méter. Vagyis egy átlagos, világeseeményt befogadó épülethez képest a plusz méterek egyrészt a szervizfunkciók befogadását szolgálják, másrészt a méretnövekedés ahhoz szükséges, hogy a létesítmény akár 20 000 főt is képes legyen befogadni. „Ezzel a tartalék magassággal szavatolja a szerkezet későbbi világversenyek megnövekedett

Az átadás utáni állapot képe.

A vébé utáni állapot „bezárult” homlokzatú látványtervi képe.

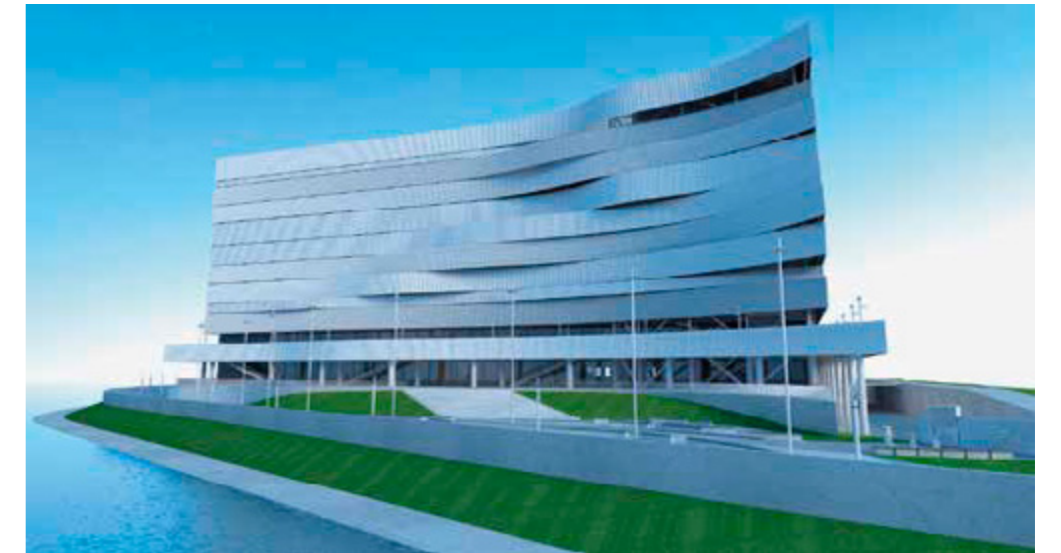
A versenymedence terének részlete vébé üzemmódra építve, azaz ideiglenes lelátókkal kiegészítve.

A vébé utáni állapotot tükröző látványterv főbejárat felőli nézete.

létszámigényének kiszolgálását. A homlokzati megformálása okán lobogóra keresztelt épület mérete tisztán a funkció kiszolgálásából következik. Nincs benne öncélú formálás. A szerkezet a mai építészeti törekvések mentén az egyszerűsége átlátható tisztaságra épít. A forma követi a funkciót. Nem a divat és nem a trendek határozzák meg alapvetéseit. Az épület tömegének formálása egyben megidéz a római transaquincumi hídfőállás ezen a helyen álló pillérét. A markáns épület-tömegnek építészeti értelemben a Duna az igazodási pontja. A dunai vízfelület titokzatos némasága, annak színvilága és víztömegének ereje tükröződik vissza az épületen mind látványban, mind tömegben. Ez az épület a Duna »része«. A külső látványból feltáruló építészeti erő, az épület arányai a versenysport emberfeletti küzdelmét hivatott demonstrálni. A horizontális, eltérő hullámzású sávok rendezik az épülettömeget a Duna horizontjára. Ez a horizontalitás teljességében a vébé utáni oldalsó, ideiglenes lelátók elbontása után

fog kiteljesedni. Az épület léptéke igazodik a Népfürdő utcai lakótelep és a Marina-parti beépítés párkánymagasságához, épített környezetének tömegviszonyaihoz. Az épületnek nem célja és nem is feladata a túldimenzionált dekorálás. A mértékletesség és az elegancia kell, hogy jellemezze az egyedi épületszobrot. A funkcionális geometriából adódó kubus finoman meg-meg hullámzik, de csak annyira, hogy a mozdulat feszültsége az épületben maradjon. Az épület ideiglenes lelátóival, molinóival megtévesztő. Pontosan dupla méretűre növeli a területen a saját léptékét. A lelátók eltávolítása után beáll az a végső tervezett kép, amelyre eredetileg is komponált a mű." (A fenti szöveg Ferencz Marcel leírásának felhasználásával készült)

(A fenti képhez) „Az épület mérete tisztán a funkció kiszolgálásából következik.”

„A vízszintes, eltérő hullámzású sávok rendezik az épülettömeget a Duna horizontjára.”